

§ 140

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen ym. valtuustoaloitteesta koskien teko- jääradan rakentamista Tapulikaupungin liikuntapuistoon

HEL 2022-004671 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei pidä tällä hetkellä tekojääradan rakentamista Tapulikaupungin liikuntapuistoon mahdollisena nykyisillä taloudellisilla ja toiminnallisilla edellytyksillä.

Tekojääratojen palveluverkkoa on syytä tarkastella lähivuosina. Tässä yhteydessä on syytä tarkastella myös mahdollista tekojääradan tarvetta Koillis-Helsingissä, esimerkiksi Tapulikaupungissa

Helsingissä on tällä hetkellä yhdeksän tekojäärataa. Viime vuosina tekojäärataverkosto on täydentynyt Jätkäsaaren ja Lauttasaaren radoilla, ja loppuvuodesta 2023 se on laajenemassa Johanneksenpuiston tekojääradalla.

Tekojääverkoston rakentamissuunnitelmia ohjaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla käynnistyvä palveluverkkotyö. Projektin yhteydessä tarkastellaan muun muassa tekojääratarakentamista suhteessa väestöpohjaan sekä lasten ja nuorten määrään, ja pyritään löytämään radoille optimaaliset sijainnit saavutettavuuden eri ulottuvuuksien näkökulmasta.

Aikaisemmin tehtyjen analyysien perusteella Johanneksenpuiston radan jälkeen seuraava tekojäärataa rakennetaan Vuosaareen, johon on varattu liikunta-alueiden vuosien 2023–2024 investointisuunnitelmissa 1,4 miljoonaa euroa. Lisäksi talonrakennusohjelmassa on vuodelle 2025 varattu noin 1,5 miljoonaa Vuosaareen tarvittavien uusien huolto- ja pukuhuonetilojen rakentamiseen.

Palveluverkkotyön alustavien tuloksien perusteella tekojääradan rakentaminen puolestaan Tapulikaupungin liikuntapuistoon ei ole perusteltua esimerkiksi saavutettavuuden näkökulmasta. Tapulikaupungin liikuntapuiston kohdalla tekojääradan rakentamiselle on lisäksi merkittäviä käytännön haasteita. Ensinnäkin liikuntapuistossa on toiminnasta vapaata maapinta-alaa tarjolla niukalti, minkä seurauksena iso tekojäärata olisi mahdollista sijoittaa ainoastaan jo olemassa olevan tekonurmiton paikalle. Tämä puolestaan ei ole kannatettavaa, sillä tekonurmen täyteaine toimii eristeenä jäähdytysputkien ja jään välillä. Näin ol-

len kentän jäädyttäminen vaatisi huomattavasti energiaa, mikä lisäisi liikuntapalvelukokonaisuuden käyttötalousmenoja jo ennestään haasteellisessa taloustilanteessa.

Toiseksi on huomioitava, että tekojääradan vaatiman putkiston rakentaminen edellyttäisi vanhan tekonurmimaton uusimista. Tämän maton käyttöikä todennäköisesti lyhentyisi huomattavasti säännöllisen jäädyttämisen myötä.

Kolmantena haasteena on puolestaan liikuntapuiston vanha ja huonokuntoinen huoltorakennus, joka ei riitä tekojääradan ylläpitämiseen. Huoltorakennusta tulee laajentaa ja perusparantaa ennen mahdollisen tekojääradan rakentamispäätöstä.

Haasteet huomioon ottaen Tapulikaupungin liikuntapuistoon voisi ison tekojään sijaan rakentaa pienen tekojääradan tai –kaukalon puiston tenniskenttien tai pienen kivituhkakentän päälle. Mahdollisen radan rakentaminen tulee kuitenkin toteuttaa mahdollisimman energiatehokkaasti ja ympäristöystävällisesti Helsingin kaupunkistrategian, hiilineutraalisuustavoitteiden ja yleisten periaatteiden mukaisesti. Huomionarvoista on, että pienenkin tekojääradan rakentaminen edellyttää liikuntapuiston huoltorakennuksen uudistamista.

Yleisellä tasolla tekojääratojen rakentamista hidastavat liikuntapalvelukokonaisuuden määrärahojen puute. Yhden tekojääradan rakentamisen investointikustannukset ovat viime vuosina olleet noin 800 000 – 4 000 000 euroa. Hinnanvaihtelu selittyy rakennettavan radan koolla sekä muulla rakennettavalla infrastruktuurilla, kuten huoltorakennuksilla, konetiloilla ja aidoilla. Samoin haastava maaperä tai sijainti voivat nostaa rakentamiskuluja entisestään.

Investointikustannusten lisäksi tekojääradasta koituu kaupungille vuosittaisia käyttökustannuksia työntekijöistä, energiasta sekä aineista ja tarvikkeista noin 100 000 – 200 000 euroa vuosittain seuraavien 20–30 vuoden ajan. Käyttökustannukset varsinkin energiankäytön osalta ovat rakentamiskustannusten tapaan kohonneet merkittävästi viimeisen 18 kuukauden aikana, joten tarkkojen kustannusarvioiden antaminen on tällä hetkellä erityisen haasteellista. Edellä mainittujen laskelmien perusteella voidaan kuitenkin todeta, että uusien tekojääratojen rakentaminen ei ole mahdollista liikuntapalvelukokonaisuuden nykyisillä investointi- ja käyttömäärärahoilla, vaan molempia olisi korotettava ennen uusien rakentamispäätösten tekoa.

Liikuntapoliittisesta ja liikuntapalvelukokonaisuuden palvelustrategian näkökulmasta tekojääratojen rakentamishankkeet ovat perusteltuja ehdotuksia. Ne lisäävät kuntalaisten liikkumismahdollisuuksia sekä mahdollistavat liikkumaan lähtemisen kynnystä muun muassa maksuttomu-

tensa ansiosta. Samoin ratojen rakentamisella on myönteisiä vaikutuksia alueen nuorison kannalta merkittävänä harrastusmahdollisuuksia lisäävänä sekä sosiaalista integraatiota ja hyvinvointia edistävänä toimenpiteenä.

Käsittely

Vastaehdotus:

Sami Muttilainen: Lisätään tekstiin uusi kolmoskappale (3)

”Tekojääratojen palveluverkkoa on syytä tarkastella lähivuosina. Tässä yhteydessä on syytä tarkastella myös mahdollista tekojääradan tarvetta Koillis-Helsingissä, esimerkiksi Tapulikaupungissa.”

Kannattaja: Heimo Laaksonen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 30.03.2022 Muttilainen Sami ALOITE TEKIJÄÄKENTTÄ TAPULIKAUPUNGIN LIIKUNTAPUISTOON

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei pidä tällä hetkellä tekojääradan rakentamista Tapulikaupungin liikuntapuistoon mahdollisena nykyisillä taloudellisilla ja toiminnallisilla edellytyksillä.

Helsingissä on tällä hetkellä yhdeksän tekojäärataa. Viime vuosina tekojäärataverkosto on täydentynyt Jätkäsaaren ja Lauttasaaren radoilla, ja loppuvuodesta 2023 se on laajenemassa Johanneksenpuiston tekojääradalla.

Tekojääverkoston rakentamissuunnitelmia ohjaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla käynnistyvä palveluverkkotyö. Projektin yhteydessä tarkastellaan muun muassa tekojääratarakentamista suhteessa väestöpohjaan sekä lasten ja nuorten määrään, ja pyritään löytämään radoille optimaaliset sijainnit saavutettavuuden eri ulottuvuuksien näkökulmasta.

Aikaisemmin tehtyjen analyysien perusteella Johanneksenpuiston radan jälkeen seuraava tekojäärata rakennetaan Vuosaareen, johon on varattu liikunta-alueiden vuosien 2023–2024 investointisuunnitelmissa 1,4 miljoonaa euroa. Lisäksi talonrakennusohjelmassa on vuodelle 2025 varattu noin 1,5 miljoonaa Vuosaareen tarvittavien uusien huolto- ja pukuhuonetilojen rakentamiseen.

Palveluverkkotyön alustavien tuloksien perusteella tekojääradan rakentaminen puolestaan Tapulikaupungin liikuntapuistoon ei ole perusteltua esimerkiksi saavutettavuuden näkökulmasta. Tapulikaupungin liikuntapuiston kohdalla tekojääradan rakentamiselle on lisäksi merkittäviä käytännön haasteita. Ensinnäkin liikuntapuistossa on toiminnasta vapaata maapinta-alaa tarjolla niukalti, minkä seurauksena iso tekojäärata olisi mahdollista sijoittaa ainoastaan jo olemassa olevan tekonurmiton paikalle. Tämä puolestaan ei ole kannatettavaa, sillä tekonurmen täyteaine toimii eristeenä jäähdytysputkien ja jään välillä. Näin ollen kentän jäädyttäminen vaatisi huomattavasti energiaa, mikä lisäisi liikuntapalvelukokonaisuuden käyttötalousmenoja jo ennestään haasteellisessa taloustilanteessa.

Toiseksi on huomioitava, että tekojääradan vaatiman putkiston rakentaminen edellyttäisi vanhan tekonurmiton uusimista. Tämän maton käyttöikä todennäköisesti lyhentyisi huomattavasti säännöllisen jäädyttämisen myötä.

Kolmantena haasteena on puolestaan liikuntapuiston vanha ja huonokuntoinen huoltorakennus, joka ei riitä tekojääradan ylläpitämiseen. Huoltorakennusta tulee laajentaa ja perusparantaa ennen mahdollisen tekojääradan rakentamispäätöstä.

Haasteet huomioon ottaen Tapulikaupungin liikuntapuistoon voisi ison tekojään sijaan rakentaa pienen tekojääradan tai –kaukalon puiston tenniskenttien tai pienen kivituhkakentän päälle. Mahdollisen radan rakentaminen tulee kuitenkin toteuttaa mahdollisimman energiatehokkaasti ja ympäristöystävällisesti Helsingin kaupunkistrategian, hiilineutraalisuustavoitteiden ja yleisten periaatteiden mukaisesti. Huomionarvoista on, että pienenkin tekojääradan rakentaminen edellyttää liikuntapuiston huoltorakennuksen uudistamista.

Yleisellä tasolla tekojääratojen rakentamista hidastavat liikuntapalvelukokonaisuuden määrärahojen puute. Yhden tekojääradan rakentamisen investointikustannukset ovat viime vuosina olleet noin 800 000 – 4 000 000 euroa. Hinnanvaihtelu selittyy rakennettavan radan koolla sekä muulla rakennettavalla infrastruktuurilla, kuten huoltorakennuksilla, konetiloilla ja aidoilla. Samoin haastava maaperä tai sijainti voivat nostaa rakentamiskuluja entisestään.

Investointikustannusten lisäksi tekojääradasta koituu kaupungille vuosittaisia käyttökustannuksia työntekijöistä, energiasta sekä aineista ja tarvikkeista noin 100 000 – 200 000 euroa vuosittain seuraavien 20–30 vuoden ajan. Käyttökustannukset varsinkin energiankäytön osalta ovat rakentamiskustannusten tapaan kohonneet merkittävästi viimeisen 18 kuukauden aikana, joten tarkkojen kustannusarvioiden antaminen on tällä hetkellä erityisen haasteellista. Edellä mainittujen laskelmien perusteella voidaan kuitenkin todeta, että uusien tekojääratojen rakentaminen ei ole mahdollista liikuntapalvelukokonaisuuden nykyisillä investointi- ja käyttömäärärahoilla, vaan molempia olisi korotettava ennen uusien rakentamispäätösten tekoa.

Liikuntapoliittisesta ja liikuntapalvelukokonaisuuden palvelustrategian näkökulmasta tekojääratojen rakentamishankkeet ovat perusteltuja ehdotuksia. Ne lisäävät kuntalaisten liikkumismahdollisuuksia sekä mahdollistavat liikkumaan lähtemisen kynnystä muun muassa maksuttomuutensa ansiosta. Samoin ratojen rakentamisella on myönteisiä vaikutuksia alueen nuorison kannalta merkittävänä harrastusmahdollisuuksia lisäävänä sekä sosiaalista integraatiota ja hyvinvointia edistävänä toimenpiteenä.

Esittelijän perustelut

Esittelijä on muokannut lausuntoehdotusta pöydällepanon aikana.

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 30.9.2022 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen ja 20 muun valtuutetun aloitteesta tekojääradan rakentamiseksi Tapulikaupungin liikuntapuistoon. Aloite on kokonaisuudessaan liitteenä.

Asiasta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

06.09.2022

Asia/19

Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 30.03.2022 Mutttilainen Sami ALOITE TEKOJÄÄKENT-
TÄ TAPULIKAUPUNGIN LIIKUNTAPUISTOON

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 23.08.2022 § 119